

SETKÁVÁNÍ

Brněnský evangelický měsíčník

2022 / 5

A Mirjam střídavě s muži prozpěvovala:
„Zpívejte Hospodinu, neboť se slavně vyvýšil, smetl do moře
koně i s jezdcem.“

Ex 15, 21

HESLO NA KVĚTEN 2022

Modlím se za tebe, milovaný, aby se ti ve všem dobře dařilo, abys byl zdravý – tak jako se dobře daří tvé duši. 3. Jan 1,2

ÚVODNÍK

Mám od svého pracovního stolu hezký výhled z okna. Do krajiny, do sadu, na naši stodůlku a pracovní náradí. Málokdy však zvednu hlavu. A když už, tak do pár vteřin slyším svůj vnitřní hlas, který mi říká „měla bys“. Měla by ses zvednout a jít. Myslíš si, že psaním článků děláš důležitou věc, ale tam za oknem je něco, co nepočká. Stromy, které musíš ostříhat teď a ne až pak. Plevel, který je mnohem rychlejší a v lepší kondici, než jsi ty. Semínka, která je potřeba dát do země už už, jinak jim ujede vlak a tobě tím pádem taky. Moc se mi nechce.

Jsou právě Velikonoce. Je fajn, že jsme na jejich promýšlení dostali dost času, až do Letnic.

Jedním z impulzů, který mi teď vyvstává, je právě pohyb. Zvedni se a jdi. To je něco, co mi dává víru. Zvednout se z místa, přesvědčení, názoru, ve kterém jsem se pěkně zabydlela a nemám vůli ke změně. Pokusit se vstát ze situace, která chce vypadat beznadějně, a já se v ní začala rochnit. Otevřít se výzvám, které mohou život obohatit, dodat mu chuť, přifouknout ho. Nechat se vytáhnout nahoru a dívat se na věci, okolnosti, vlastní problémy z nadhledu. Vystoupit ze svého a uslyšet volání člověka vedle mě. A taky opustit tu svou lenost a ostříhat stromy, pečovat o svěřené, o krajinu, dokud mi artróza nezničí ruce, prostě dokud můžu.

Myslím, že to, co se během Velikonoc odehrálo, se stalo předně proto, že Bůh zaslechl a viděl, jak se v kdečem hrabeme, jak si život ničíme. A tak se dal do pohybu, vstal a šel v Ježíši mezi nás, aby se s námi pustil do nového

projektu, takového božího startupu, abychom mohli zkoušet začít znova, s Pánem Bohem, s lidmi, se sebou samými, se světem. Ten projekt trvá, je na teď a na věky. Tak také vstaňme, jděme a nechme se proměňovat boží blízkostí.

Iva Květonová

Pohádky

Zamýšlím se nad tím, jak úžasnou a podstatnou roli hraje v našich životech čas. Čas jako fyzikální veličina, časoprostor, vteřina, nekonečno, minulost, budoucnost, narození, smrt...

A do tohoto nekonečného příběhu má člověk zařadit svůj jedinečný, neopakovatelný příběh. To je pěkná fuška!

Hodně pomáhá víra, která nás nabádá k trpělivosti, chrání před unáhleným rozhodnutím, dovoluje nám nahlédnout za obzor.

To je všechno pravda, ale někdy člověk potřebuje okamžitou berličku. Pro mě jsou tou kompenzační pomůckou pohádky. Ano, je to infantilní a naivní, ale všimli jste si, co je v pohádkách pravdy? Pohádka je zkondenzovaný lidský život do jedné hodiny televizního přenosu. Je to jasné, přehledné, pravdivé a mně to pomáhá. Mám nejasné tušení, že je nás mezi dospělými víc.

Marie Melicharová

BYLO

Dubnové nešpory v Červeném kostele

V neděli 3. dubna jsme byli svědky provedení komponovaného díla Missa votiva, které vzniklo v dramaturgii členky našeho sboru sestry Hany Mikoláškové. Šlo o úvodní koncert cyklu Hudební nešpory, jehož dramaturgii si od letošního let roku vzala na starost.

Premiérové uvedení Missy votiva bylo naplánováno tak, aby zaznělo na třech místech spjatých s působností autorského týmu, a jedním z těch míst byl právě náš Červený kostel.

První částí díla byla varhanní skladba *Vigilie*, jejímž autorem i interpretem byl celocírkevní kantor ČCE Ladislav Morawetz.

Po biblickém zamyšlení Ivy Květonové pak následovala druhá část koncertu – hudební mše *Jarmily Bekové* pro komorní orchestr a sbor v podání Svatocecilského orchestru řízeného Janem Gottwaldem a komorního sboru Lenky Dohnalové-Mlynářové.

Jednotlivé části mše byly propojeny verši básníka Jana Skácela v podání brněnské herecky Kateřiny Veselé.

Jarmila Beková

Kateřina Veselá

Jan Gottwald

V tištěném programu byla k dílu uvedena tato slova: "Tímto dílem autorka reflektuje nelehkou situaci, v níž jsme se ocitli v důsledku pandemie (ale i dalších pohrom) a která kromě nešťastných událostí přinesla i mnoho světlých a nadějných chvil, při nichž se naše společnost dokázala spojit v solidaritě. Proto tedy děkovná mše – Missa votiva."

Věřím, že se všichni posluchači po koncertu shodli na tom, že šlo o mimořádně zdařilé dílo ve velmi pěkném provedení a že v nás všech, kteří jsme se koncertu zúčastnili, zanechalo hluboký zážitek.

A všichni se jistě těšíme na další koncerty cyklu Hudebních nešpor.

Dušan Sedláček

Křížovou cestou

Celkem od prvopočátků toužili křesťané navštívit místa spojená s Ježíšovými posledními chvílemi, jak o nich čteme v evangeliích. Patrně od 4. století začali podnikat poutě do Jeruzaléma. Někdy na pomezí starověku a středověku bylo čím dál obtížnější se na takovou pouť dostat – nedostatek financí, nebezpečí, dlouhá cesta, omezení volnosti pohybu. Začaly vznikat napodobeniny Ježíšova hrobu i dalších míst. První vznikla pravděpodobně v Itálii v Bologni, kde ji instaloval biskup Petronius. Později bylo absolvování křížových cest spojeno s udělením plnomocných odpustků, podobně jako při pouti do Jeruzaléma.

Na Velký pátek jsme prošli křížovou cestu na Špilberku. Bylo nás něco přes čtyřicet. Jednotlivá zastavení byla dvojjazyčná, česky a ukrajinsky. Obsahovala krátké zamyšlení, modlitbu, příběh a úkol pro děti a taky kříž z vrbových prutů, který děti vyrobily při sborovém odpoledni na Květnou neděli. Bylo hezky a park byl plný lidí. Meditovat moc nešlo, ale těšilo nás být spolu a ještě si jednou připomenout, jaký den je, co si připomínáme a co o Velikonocích slavíme.

Iva Květonová

Starci na chmelu

Na chmel se sice už dávno nejezdí, přesto chuť někam vyrazit a fyzicky pracovat se mezi evangelickou mládeží docela nevytratila. Proto se o víkendu 18. – 20. března 2022 konala seniorátní akce pro mládež 20+ s názvem Starci na chmelu. Program byl rozmanitý a práce různorodá. Kromě všeobecného veselí, jídla, pití, zpěvu a biblického programu jsme pomáhali odklízet suť z bývalé evangelické školy v Sudicích. Sudice jsou kazatelskou stanicí Boskovic, asi pět km od nich. Stojí tam velmi krásná budova bývalé evangelické školy. A sbor v Boskovicích se rozhodl, že tenhle dům bude zase žít. Od září tam zřizují církevní mateřskou školku Evangelické akademie a taky první dva ročníky základní školy. Děti do školky už mají fůru, do základky zatím ještě ne.

Bylo nás čtrnáct kluků a holek. Vozili jsme hrubý štěrk na podlahy. A taky jsme likvidovali obrovskou hromadu sutě, asi tři tisíce cihel, pak jsme je i čistili. Hrozně se tam prášilo, vlasy jsme měli tak ztuhlé, že by se na nich dalo snadno vytvořit pořádné číro. O brutálně zanesených dýchacích trubicích ani nemluvě. Nešlo si tam nepředstavovat domy zničené po bombardování a taky to, jak těžké jednou bude se do nich vrátit a znovu je vybudovat.

Stejně jako my tam v mračnech prachu pracovali pan architekt s panem projektantem a pořád nám děkovali. Co však bylo ještě silnější, na těch zatím troskách s námi pracovali dva páni z Ukrajiny, gastarbajtri. Zpočátku se na nás dívky (a ženy) dívali dost skepticky. Brzy však změnili svůj názor, když viděli ten zápal, zkušený pracovní postoj a rychlostí blesku mizející hromadu cihel. Tak jsme tam spolu my všichni přikládali ruce k dílu pro budoucnost, pro naději, že z něčeho zničeného, z místa zmaru, bude zase něco nového, co bude sloužit dalším generacím.

Iva Květonová

Bylo to dobrý

aneb konfirmandi z Brna I vyrazili na první jarní víkendovku!

V pátek na Apríla se odpoledne společně dvěma auty dopravili na malou faru v Březí dvě dívky, sedm chlapců a naši faráři, Iva s Ondřejem. Po příjezdu a krátké hádce o pokoj, zdali budou kluci spát v zadnějším pokoji či ne, jsme se konečně zabydleli a společnými silami nachystali večeři – nakrájeli chleba, zeleninu apod. Po večeři jsme dostali úkol, nasbírat venku každý sedm přírodnin (i když ne všichni to správně pochopili) a poté jsme se sesedli společně uvnitř u stolu, kde jsme si povídali o stvoření světa, četli si z Bible a následně z přírodnin vytvořili každý svůj příběh. Večer jsme shlédli film Klepání na nebeskou bránu, který jsme si vybrali z nabídky dvou, jako ten veselejší, jelikož jsme byli školou zmoženi. Po krátkém povídání s Ivou jsme se následně odebrali do svých postýlek a nechali si zdát krásné sny.

Myslím, že musíme všichni uznat, že Iva s Ondřejem jsou moc hodní, protože nás druhý den nechali vyspat až do půl deváté. Po snídani jsme se odebrali do chlapeckého pokoje, kde jsme si povídali o Ježíši, říkali si, kdo pro nás je, a potom hledali po pokoji papírky, ze kterých jsme skládali tu část Apoštolského vyznání, jež se týká Ježíše. A pak přišel někdo s nápadem, že si zahrajeme Bang!, který se nakonec stal hrou víkendu. Vždy, když jsme měli volný čas pro sebe, šel se hrát Bang! a všechny nás to docela bavilo, i když ne všichni měli ve hře úplně štěstí... Následoval chutný oběd chilli con carne, na který jsme pak ještě dlouho vzpomínali, respektive všude jsme jej cítili. Po obědě opět Bang! jako polední klid a po něm - hurá na výlet!! Šli jsme se projít do Níhova a zpět, přitom jsme si

všichni hezky popovídali a někteří si zahráli Dračák. S příchodem následoval - to by Vás nenapadlo - ano, Bang! a po něm chystání zvláštní večeře. Protože není nad to z tepla fary pozorovat, jak kluci sice v dubnu, ale v zimě chystají dřevo na oheň, a poté si na ohni opékat špekáčky a dát si k nim chutný zmrzlý chleba se sněhem. Myslíme, že nezapomenutelný zážitek na dlouhou dobu. Večeři vystřídal zamyšlení se nad tím, jaké jsou rozdíly mezi katolíky a evangelíky, protože během výletu se zjistilo, že někteří chodí na katolickou školu, a tak jsou občas zahlcováni otázkami na tyto rozdíly. Vskutku, vymysleli jsme toho dost, ale

zároveň jsme přišli i na shodné věci. Pohádkou na dobrou noc nám byl film Síla slova, při kterém jsme dostali studenou mňamku – Magnum.

Ráno byl budíček již v 7:30, ale proč by si holky nemohly přispat. Po snídani jsme odjízděli do Velkého Meziříčí, kde jsme byli v místním sboru ČCE v kostele. Byli tam na nás moc milí a měli zahradu plnou zábavy. Poté jsme se prošli kolem starého židovského města a odnášíme si asi všichni výklad slova prampouch – oblouk mezi domy, aby se nesesunuly k sobě. Po návratu balení, po balení kecání a po kecání oběd! Oběd vystřídal úklid, po něm a potom, jak jinak než Bang! Kolik si toho pamatujeme z našich středečních setkání a tohoto víkendu? To ověřil kvíz, který jsme sami vytvořili. Písničkami, ohláškami a zhodnocením víkendu se pomalu blížíme ke konci. Úklid jsme si samozřejmě všichni moc užili. Při odjezdu jsme se ještě stavili u katolického kněze, abychom mu vrátili klíče a zeptali se na pár otázek no a pak - zase zpět domů.

Z víkendu si odvážíme spoustu vtipných hlášek, zajímavých zážitků, užitečných zkušeností, potřebných informací atd. Přesto jsou některé události, které si odvážíme jako nejsilnější. A tím bychom chtěli vyzdvihnout především výlet v totální zimě, opékání špekáčků, obecně jídlo, následky chilli con carne a přípravy i úklidy po jídle. Jsme rádi, že jsme se mohli více poznat a prožít tento volný čas společně.

Za konfirmandy Ady Vrbková

Sborové odpoledne ve sboru Brno I

Hezky jsme si naplánovali termín. Jenže pak farářka, která měla kázat, musela vést volbu jiné farářky v Olešnici a Prosetíně. A farář, který by ji mohl zastoupit, konečně dostal termín plánované operace nohy. Povolali jsme tedy ze zálohy bratra faráře Pavla Kašpara. Sloužil dvoje bohoslužby a pak s námi i s manželkou Janou zůstali na oběd.

Je to svátek, setkat se sborově mimo kostel. Také proto, že to dlouho nešlo. Bylo nás hodně. Někteří vydrželi i na odpolední přednášku Bohunky Horské o krizové intervenci. Jiní zůstali na předobědové divadelní představení Vlaštovky a třeba i na indický oběd kuchařů z Padagali. Přišly i ukrajinské maminky s dětmi,

které u nás ubytováváme. Jedna z nich vedla spolu s učiteli nedělní školy dílnu pro děti.

Potkat se u stolu, jíst spolu, radovat se, zajímat se o sebe navzájem, modlit se, vědět, komu za to všechno vděčíme – to jsou znaky církve.

Díky moc za tuhle příležitost. Kdy bude další?

Foto: Bohumila Horská

Iva Květonová

Sborový víkend Brno-Husovice 2022

V pátečním sychravém počasí se náš farní sbor Brno-Husovice vypravil na penzion Slunečnice, který leží v obci Kuřimská Nová Ves a kde jsme strávili i následující dva dny.

Poté, co se každý ubytoval ve svém pokoji pojmenovaném po nějakém stromu, následovala společná večeře.

S plnými žaludky jsme po vydatném jídle mohli rozjímat u chvilky poezie se Štěpánem Hájkem, který nám předčítal básně od Ivana Blatného.

Vybrána byla kniha Melancholické procházky. Tato sbírka plná veršů věnovaných Brnu a jeho krajině byla vydána roku 1941.

Toto rozjímání bylo přerušeno varováním majitelky penzionu, aby si rodiče odchytily své ratolesti, které údajně dováděly na nezpevněné střeše a skákaly z ní na balkón.

Poté se část naší společnosti odebrala na kutě a zbytek si zaplnil volný večer po svém.

Druhý den ráno jsme se sešli u snídáně a vyslechli si program, který nás měl čekat. V plánu byl výlet po okolí. Rozdělili jsme se na dvě skupiny: jedna vyrazila na 13 km dlouhý okruh a druhá na krátkou procházku. V této formaci jsme vyrazili každý svým tempem od penzionu.

Odpoledne dorazil zbytek rodin a až do večere byla volná zábava.

Po ní následovala debata o rozvojovém plánu našeho sboru vedená Jaromírem Klimkem. Diskuze byla otevřená nápadům a padlo mnoho názorů snad přínosných pro budoucnost našeho sboru.

Večer byl zakončen volnem, které někteří z nás zaplnili hraním a zpěvem.

Dalšího rána jsme se opět sešli u snídáně a v 10 hodin začala bohoslužba. Kázání vedl náš farář Štěpán Hájek a mluvil o důležitosti církve jako společenství.

Ještě před obědem byl prostor pro balení a uvedení penzionu do původního stavu. Jelikož se počasí oproti předchozím dnům značně zlepšilo, využili jsme tento čas pro procházku a sporty. Rodinky se prošly a vyvenčily nejen pejsky, kteří nám během pobytu dělali společnost, ale také své děti překypující energií, mládež slunečnou neděli využila pro volejbal a fotbal.

Po obědě jsme dokončili balení a úklid a bylo na čase se vrátit zase zpět domů a plni zážitků a dojmů se můžeme těšit na další společně strávený čas.

Dita Horáková

DIAKONIE

Pozdrav ze škol Evangelické akademie v Brně!

Uplynulé dny a týdny ve stínu války přinášejí i do našich škol nová témata a výzvy. Na internátě spolu s našimi studentkami již několik týdnů bydlí čtyřčlenná rodina - babička, dvě sestry a miminko. Studenti sami zorganizovali dobročinný jarmark a prodejem dobrot "naší rodině" přispěli více než 10 tisíce korunami. Další jarmark bude následovat.

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem se v prostorách škol rozběhly podvečerní kurzy českého jazyka. Naše studentky jsou v záloze na hlídání dětí. Na „zdravce“ máme studentky z Ukrajiny i Ruska, dívky mají nezvěstné bratry v jedné i druhé armádě, jejich spolužáci je podporují a drží...

S velkou vděčností sleduji, kolik se v těch našich "pubertácích" a "mladých dospělých" skrývá dobroty a laskavosti.

Marta Židková, školní kaplanka. www.eabrno.cz

Kurzy češtiny

Od 1. dubna probíhá v Brně 14 kurzů českého jazyka pro ukrajinské uprchlíky. Kurzů se účastní okolo 150 studentek. Věnuje se jim 17 lektorů, každý celkem 4 hodiny týdně. Kurzy probíhají na ZŠ Filipka a v prostorách farních budov ČCE Židenice a ČCE Brno I. Tyto dva brněnské sbory je také

spolu s dalšími dobrovolníky zajišťují, financují a organizují. Všichni zúčastnění věnují své síly a talenty zdarma. Od 25. dubna by měly být otevřeny další lekce. Bližší informace je možné získat na <https://zidenice.evangelnet.cz/aktualne/vyuka-cestiny-pro-ukrajince/>

Kroužky pro děti z Ukrajiny

Skautské oddíly Sedmdesátka a Ponávka ve spolupráci se sborem Brno I chystají od května do prázdnin páteční odpolední kroužky pro děti. Je v tom spousta energie, velké nasazení a hodně vstřícnosti, tak je na co se těšit. Připravena bude hudební a výtvarná dílna pro děti 5 až 10 let. Výlety, lezení a kanoistika pro věkovou kategorii 11 a 18 let.

Stále jsou vítáni dobrovolníci.

STATEČNÉ ŽENY V BIBLI

Mé jméno je Mirjam.

Narodila jsem se v Egyptě, ve výjimečné rodině. Moje matka Jokebed byla velmi odvážná žena. Přestože bylo nařízeno, že všichni narození chlapci z našeho rodu musí být zabiti, maminka mého bratra ukrývala a dokonce vymyslela, jak ho zachránit.

Byla jsem to já, kdo ho hlídala, když se houpal v ošatce na vlnách Nilu v místech, kde se koupávala egyptská princezna. A když ho vytáhla z vody a přemýšlela, jak se o něj postarat, aby si ho mohla ponechat, dokázala jsem ji přesvědčit, že znám ženu, která by ho mohla odkojit a pak jí ho přivést.

Docela úspěch na malou holku z nenáviděné etnické menšiny, že jo? Můj bratr Mojžíš vyrostl na faraonském

dvoře a byl z něj vzdělaný muž, princeznin mazánek, pak ho ale jednou přemohl záchvat spravedlivého hněvu a zabil poháněče nás otroků.

Musel uprchnout. Když se po letech vrátil, byl jiný. Setkal se prý s Bohem, s naším Bohem, Hospodinem, který si nás už v dobách praotců vyvolil za svůj milovaný národ. A který se už nemůže dívat na naše utrpení. Poslal mého bratra Mojžíše, aby nás vyvedl z tohoto domu otroctví. Vždycky jsem povzbuzovala svůj lid a řekla jsem si, že mě Mojžíš bude potřebovat, když teď bude naším vůdcem.

A pak se to stalo! Po několika těžkých katastrofách, kterými Bůh zasáhl Egypt, se konečně rozvázala pouta otroctví a my během jedné velké noci konečně odešli. Pronásledovalo nás vojsko, bylo to hrozné. Oni byli statní muži na rychlých koních, my byli uprchlíci s malými dětmi a dobytkem.

Kdyby Bůh nebyl s námi, neměli bychom šanci. A pak... moře! Nebylo úniku, vypadalo to jako konec nadějí. Ale Bůh řekl mému bratru „vztáhni ruku s holí nad moře“, začal vát silný vítr a moře se rozestoupilo. Nebyl čas přemýšlet, jestli to vydrží, jestli se vody hned zas nerozlijí a nepohltí nás. Byla to jediná cesta k záchraně. Tak rychle vpřed!

Vyvázli jsme všichni. Chvála Bohu, to bylo něco! Vody se vrátily s hukotem na místo, zrovna když projížděla faraonova armáda. Všechny je to smetlo. Byli jsme v bezpečí. Začali jsme zpívat našemu Bohu chvály, nejdřív začal Mojžíš, tak jsme se s ženami přidaly. Vzaly jsme bubínky, tančily jsme a chtěly jsme vyzpívat tu radost, tu vděčnost, tu úlevu.

A tu najednou jsem cítila, jak mi jdou slova i melodie samy do úst, tryskaly přímo ze srdce. Aha, tohle tedy znamená být prorokem, mít Ducha Božího. Bylo to úžasné. To byly krásné chvíle.

Pak ale přišla poušť. Žízeň, únava, hlad. Mojžíš mizel na dlouhé týdny do kopců. Bylo na nás s Áronem uklidnit lidi. Reptání se už nedalo vydržet. I mě samotnou přepadla hořkost – no co, však to mám ve jménu.

A ještě ke všemu do všeho kecala ta Mojžíšova manželka cizačka. No dobře, nekecala, ale když je člověk našťvaný, hladový a unavený z nekonečného cestování, tak se už neuhlídá. Přemohla mě žárlivost, na Mojžíše, na to, že ho Bůh miluje víc než nás ostatní, že ani můj prorocký dar nebylo potřeba, protože si Bůh používal jenom mého bratra Mojžíše.

Áron to viděl podobně, a tak jsme se ozvali. Jo, to jsme neměli dělat. Tenkrát jsem si vysloužila za svou prostořekost a žárlivost malomocenství. Boží trest za pýchu a za znevažování Božího úsudku a Mojžíšova úřadu. Dobře mi tak.

Ten týden, co jsem byla malomocná, jsem mohla přemýšlet. Bála jsem se, že budu nadosmrti vyloučená ze společnosti. Ta hanba. Chtěla jsem být vlivná, pomáhat, být vůdkyní, vést lidi k dobrým věcem a teď budu od všeho odříznutá. Člověk holt musí vědět, kdy přestat.

A pak malomocenství odešlo, stejně tak z ničeho nic jako přišlo. Na Boží rozkaz. Ted už vím, že je Pánem nad nebem i zemí, nad životem i smrtí, že ví, co dělá, a skláním se před jeho mocí a moudrostí. Do zaslíbené země jsem nedošla, ale jsem moc ráda, že jsem mohla být součástí něčeho tak úžasného. Vidět Boží mocné činy, zažít jeho vedení. Vidět, jak zamete s cizím vojskem i jak se slituje nad hříšníkem. Je skvělé být součástí Božího lidu. Chvála Bohu za všechno dobré i zlé, co jsem mohla prožít. Buď mu na věky chvála a čest.

Katka Rybáriková

BÝT S DRUHÝM

Řekni, co nerad říkáš! – zpověď

Švýcar Max Frisch (1911-1991) řekl: „Katolík má zpověď, aby si ulevil od svého tajemství... Já mám jen svého psa, mlčí však jako kněz...”

vyznávám se Hospodinu

O „zpovědi“ se dočteme třeba už v žalmu 32: „Blaze člověku, jemuž Hospodin nepravost nepočítá, v jehož duchu není záludnosti. Mlčel jsem a moje kosti chřadly, celé dny jsem pronaříkal. Ve dne v noci na mně těžce ležela tvá ruka, vysýchal mně morek jako v letním žáru. Svůj hřích jsem před tebou přiznal, svoji nepravost jsem nezakrýval, řekl jsem: Vyznám se Hospodinu ze své nevěrnosti. A ty jsi ze mne sňal nepravost, hřích můj.”

„Marnotratný syn“ „šel do sebe“ a rozhřešení má v tomto podobenství podobu, že jej otec nechá umýt, obléknout a pozve ho ke stolu.

nechci si ji nechat vzít

Mladá církev řešila, co s křesťany, kteří se po křtu dopustili nějakého „velkého hříchu“. Zřídila pro „tyto případy“ statut veřejného pokání. Dotyčný byl po určitých kajících úkonech znovu přijat do věřícího společenství. Sama zpověď se nejprve rozvíjela v mnišských komunitách jako nástroj duchovního vedení. Od 8. století se pak šířila individuální zpověď i mezi laiky a nakonec ji roku 1215 IV. Lateránský koncil alespoň jednou ročně před Velikonocemi předepsal všem věřícím.

Roli zpovědních zrcadel, pomůcek při chystání se na zpověď, plnily Desatero, ale také katalogy smrtelných hříchů (pýcha; lakomství; závist; hněv; smilstvo; nestřídmost; lenost).

Radikální reformátor Andreas Karlstadt zrušil ve Wittenbergu zpověď jako podmínku přístupu k večeři Páně. Jeho kolega Martin Luther se ovšem zpovídal celý život a velmi přejně o ní i napsal: „Zpověď má v sobě dvě části: tou první je, že člověk vyznává své hříchy, tou druhou, že přijímá absoluci či odpuštění od zpovědníka jako od Boha samotného a nic o tom nepochybuje, že hříchy jsou mu odpuštěny i Bohem v nebi.“ „O osobní zpovědi před přijímáním držím to, co jsem až doposud učil, že není ani nutná, ani nemá být požadována. Je však prospěšná a nemá se jí pohrdat. I Pán Večeři nenutil a nepřikazoval, nýbrž ji před každým otevíral, tím, že v 1K 11,25 říká: Tak čiňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“ „Napomínám-li důrazně ke zpovědi, nedělám tím nic jiného, než že napomínám k tomu: být křesťanem. Přivedl-li jsem tě k tomu, přivedl jsem tě přeci také ke zpovědi.“ „Tu ve skrytu konanou ušní zpověď si nechci nechat vzít. Nikoho k ní však ani nechci nutit, nýbrž ji ponechat na svobodné vůli jednoho každého. Náš Bůh není tak chudý, aby k povzbuzení a potěše našeho svědomí ponechal jen jedno odpuštění hříchů (absoluci) a jedno slovo útěchy, nýbrž máme v evangeliu mnoho odpuštění hříchů (absolucí) a plno útěchy. Těmito útěchami a přísliby nemáme pohrdat, ale máme se jich domáhat od svých bratří a máme je chtít slyšet.“

Od 18. století soukromé zpovědi v protestantismu pozvolna mizely, resp. byly nahrazovány veřejnou zpovědí před večeří Páně. Zároveň se ovšem i dějinami evangelické spirituality vinou časté pokusy zpovědní praxi obnovit.

nabídka církve

Ve společenství křesťanů nejsme kvůli vzájemné sympatii, ale mj. proto, že se pokoušíme žít Ježíšovými způsoby – vzájemně se v tom povzbuzujeme, podporujeme a jsme si oporou. Křesťana vedle sebe mám také k tomu, abych se mu mohl svěřit s tím, jak mi to jde nebo nejde, aby mě vyslechl, poradil mi, povzbudil, ukázal na to, co třeba nevidím.

Kristus slíbil být přítomný ve všech, kdo se nechají v jeho jménu pokřtít. Každý křesťan by měl být tedy schopen jinému člověku naslouchat, mlčet o vysloveném i autoritativně na místě Kristově vyřídit slovo milosti. Farářky a faráři by

snad měli být svým vzděláním a díky tomu, že je k tomu církev speciálně prověřila a pověřila, pro takové naslouchání, ale i rozhovor o vysloveném, odborně kompetentní. (Odbornost ovšem ani zde není vším!)

Zpověď je úkolem, který jsme jako křesťané dostali od svého Mistra. „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás. Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny.“ (J 20,22) A podobně píše Jakub: „Modlitba víry zachrání nemocného, Pán jej pozdvihne, a dopustil-li se hříchů, bude mu odpuštěno.“ (Jk 5,16)

Na poradenství či rozhovor o lidských problémech budou vhodnější lidé s pravděpodobně cíleně zaměřeným vzděláním a snad i s větší praxí. Při zpovědi jde ovšem o to nejvnitřnější z člověka, o ty nejskrytější strachy, touhy, samoty, myšlenky (Jr 17,9), ale také o lidské zápasení s tím, že chtít dobro, to dokážu, ale vykonat už ne. (Ř 7,18)

Podle Dietricha Bonhoeffera nás hřích činí osamělými, izoluje nás od Boha, od sebe navzájem i od nás samotných. Zpověď chápe jako pomoc, abychom nebyli osamělí.

Mluvit o svých vinách může být velmi ponižující, ale možná právě to skýtá šanci najít Krista.

Je nám trapné říkat o svých uhnutích lidem. Oč trapnější je to vlastně říci Bohu.

Zpověď má většinou podobu rozhovoru, ve kterém je nahlas vysloveno to, co se mnohdy stydíme pojmenovat i jen sami před sebou; rozhovoru o tom, co mě dělí od Boha i od lidí. Je to prosba o boží pomoc, o jeho přispění v bolesti duše i do života. Zároveň je to ovšem i vyznání víry v to, že mi bude odpuštěno.

To, co Bůh činí nám, musí mít ovšem důsledky v našem zacházení s druhými – mnozí čekají na mé slovo odpuštění nebo na mé prosby o nový začátek ve vztahu. A někdy je také velmi třeba odpustit sám sobě – nikdo na sebe nemá být přísnější, než je Bůh.

Především je její efekt v tom, že mě někdo druhý nahlas o božím milosrdenství, o jeho odpuštění a o jeho zájmu o mě ujišťuje.

Zpověď je upozorněním na boží možnosti pro naše životy. Jejím smyslem není vydat počet ze svých hříchů. Ten nebude nikdy úplný. Ale při zpovědi mohu osobně zaslechnout slovo o odpuštění pro mě. Nezbytný je úmysl nepokračovat. Životní změna se děje z vděčnosti.

Své viny přiznáváme v soukromých modlitbách. Ale tam je někdy trochu rizikové, že se vyslovení vyhneme s tím, že Pán Bůh o našich

selháních stejně ví. Chybí v nich, že musím viny vynést na světlo. A především, že mohu zaslechnout hlasité slovo milosti.

Hříchy jsou vyznávány i při bohoslužbách. Můžeme při nich zakusit společenství těch, kteří všichni mají „problém“.

Jedním z rozměrů večeře Páně je i zakoušení nového přijetí, odpuštění, nebeského společenství. Ovšem její příliš těsné svazování s vážností pokání někdy odvádělo od radosti z ní.

Toho, co nás v životě trápí, samozřejmě s věkem přibývá. Chybí-li nám dlouhodobě možnost o tom mluvit, hrozí, že se bolesti budou ukládat do podvědomí, ztrácet se nám ze zřetele, a přitom budou stále přítomné. Třeba by bylo možné předcházet dlouhodobé terapeutické péči tím, že bychom znovu institut zpovědi jako duchovního provázení pro sebe objevili.

Soukromá osobní zpověď nemusí mít předepsanou formu, ale měla by mít jasná pravidla (např. že pověděné zůstane utajeno). Někdy může zpověď vyplynout z pastoračního rozhovoru a být spontánní. Jindy je domluvena.

Zpověď potřebuje prostor ticha (tj. žádný telefon, žádné vyrušování). Kostel může být vhodný pro určitou atmosféru i estetický dojem. Na zpověď může navázat požehnání, děkovná modlitba, ale i rozhovor o tom, jaké bude mít právě zkušenoé důsledky v životě.

Na zpověď je dobré se připravit. Třeba podle Desatera, Kázání na hoře. „Projít“ si vztahy, ve kterých žijí, jak to mám s druhými, s Bohem, se sebou. Konkrétně. Byť je zároveň nutné prosit se žalmistou: „Zprošť mě i vin, jež jsou mi skryty.“ (Ž 19,13)

zpovědní tajemství

„Oznamovací povinnost nemá také duchovní registrované církve a náboženské společnosti s oprávněním k výkonu zvláštních práv, dozví-li se o spáchání trestného činu v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo v souvislosti s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.“ (odstavec 3 § 368 trestního zákoníku).

To ovšem neznamená, že nemá povinnost překazit (vraždu, těžké ubližování na zdraví, loupež, znásilnění, zneužívání, týrání, krádež, výrobu drog).

pomoc

Je samozřejmě ošidné o některé z nabízených aktivit církve říci, že je tou nejdůležitější. Mezi to prvořadé, co by Ježíšovi žáci od sebe navzájem měli žádat, však zpověď rozhodně patří. Je totiž pomocí neklidnému srdci k pokoji tváří v tvář konkrétnímu životu.

Ondřej Macek

PRÁVĚ JSEM DOČETLA

Zachránce tisíců životů

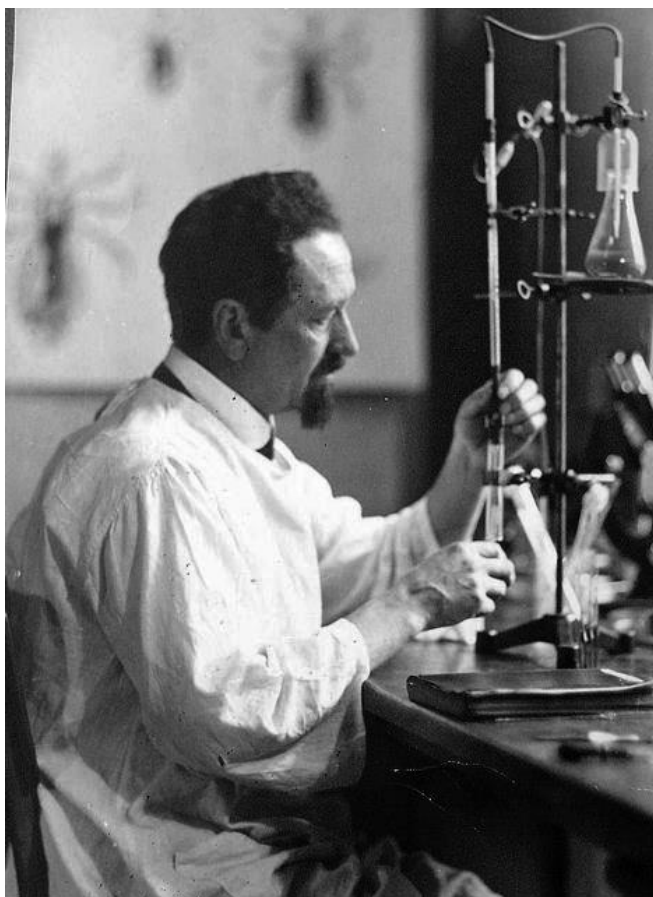
Na knižní pulty se nyní dostává novinka z nakladatelství CPress věnovaná přerovskému rodákovi Rudolfu Weiglovi, kterou napsal Mariusz Urbanek

Rudolf Weigl se narodil 2. září 1883 v Přerově do rodiny majitele továrny na kočáry. Když mu byly čtyři roky, jeho otec zemřel při nehodě. Ovdovělá matka se s dětmi přestěhovala do Vídně, blíže ke svým rodičům. Tam poznala Józefa Trojnara, za něhož se následně provdala a následovala ho do Polska. Toto matčino rozhodnutí Rudolfův život zásadně ovlivnilo. Trojnar všechny děti naprosto popoľštil. Když v roce 1918 vzniká Polská republika, Rudolf Weigl ji přijme za svou vlast.

Ve Lvově Rudolf Weigl studoval biologii a následně se v rámci doktorského studia a habilitace věnoval zoologii, srovnávací anatomii a histologii. Když vypukla 1. světová válka, Weigl se dostal do Przemyślu, do laboratoře vojenské nemocnice, kterou vedl epidemiolog a bakteriolog Filip Eisenberg. Tato zkušenost předznamenala další směr Weiglovy vědecké kariéry – výzkum skvrnitého tyfu. Navázal na bádání Charlese Nicolla, nositele Nobelovy ceny, který dokázal, že přenašečem tyfu je veš šatní, a parazitologů Howarda Taylora Rickettse a Stanislausa von Prowazek, kteří objevili v těle vši šatní bakterii (pojmenovanou na jejich počest *Rickettsia prowazekii*) a původce nemoci.

Právě v Przemyślu Rudolf Weigl přišel s myšlenkou, že by proti skvrnitému tyfu bylo možné vyrábět vakcínu. Postup výroby a další výzkum následně rozvíjel ve své laboratoři nacházející se na půdě Lvovské Univerzity Jana Kazimíra. Tato skromná laboratoř byla prvním krůčkem na cestě ke vzniku Výzkumného ústavu skvrnitého tyfu, který později zaměstnával velké zástupy pracovníků podílejících se na jednotlivých fázích výroby vakcíny.

Ústav měl strukturu pyramidy, jejíž základ tvořili chovatelé vši. Na dalším stupni byli jejich krmiči, kteří je krmili vlastní krví. Krmení zpravidla probíhalo dvakrát denně po dobu několika desítek minut. Klíčky s vešmi se obvykle připevňovaly na ruce a nohy. Dospělé vši přecházely do rukou infikátorů, kteří jim zkušeným pohybem *per rectum* do střev zaváděli bakterie. Po několika dnech byly nakažené vši připraveny k výrobě vakcíny. Nejprve byly usmrceny ve fenolovém roztoku a poté z nich preparátoři

vyjímali střívka plná bakterií. Získaná suspenze se ještě dále čistila a ředila do požadované koncentrace. Dostatečná imunita vůči skvrnitému tyfu se vytvářela teprve po aplikaci tří dávek, v závislosti na zdravotním stavu organismus chránila až po několik let.

V době sovětské a nacistické okupace Lvova musel Weigl čelit tlaku ze strany okupantů a snažil se využít toho, že obě bojující strany jeho vakcíny potřebovaly. Vojáci na frontách umírali nejen následkem zranění, ale také na nemoci. Ačkoliv ústav podléhal okupační správě, Weigl si prosadil právo vybírat si své pracovníky sám, podle vlastního klíče. Díky tomu v jeho ústavu našlo útočiště a šanci na přežití

mnoho lidí židovského původu a polská inteligence – profesori Lvovské univerzity nebo talentovaní studenti, ale též členové domácího odboje. Weigl odboj podporoval také tím, že vakcíny dodával partyzánům. Očkovací látky se rovněž pašovaly do židovských ghett.

Rudolf Weigl byl za svůj vědecký výzkum a objevy opakovaně nominován na Nobelovu cenu, nikdy ji však kvůli různým zákulisním bojům politické povahy nezískal. Posmrtně mu byl udělen titul Spravedlivý mezi národy, který převzaly jeho vnučky. Památník Jad Vašem ocenil na základě mnoha svědectví přeživších pracovníků ústavu Weiglovy zásluhy za záchranu života mnoha Židů. Jeho vakcína však zachraňovala další životy bez rozdílu národnosti, vyznání a politické orientace.

Po ukončení 2. světové války, kdy se Lvov dostal pod sovětskou nadvládu, Rudolf Weigl přesídlil do Krakova, kde se i přes různé překážky snažil pokračovat ve svém výzkumu skvrnitého tyfu. Zemřel 11. srpna 1957.

Urbankova monografie věnovaná velkému a pozapomenutému vědci popisuje Rudolfa Weigla nejen z hlediska jeho bádání a výzkumu skvrnitého tyfu, ale rovněž jako otce, vášnivého lukostřelce, rybáře nebo fotografa. Zároveň umožňuje nahlédnout do zákulisí fungování ústavu a blíže poznat jeho pracovníky.

Markéta Tardy Páralová

DÍKY A PROSBY

Modlitby při bohoslužbách jsou pro řadu členů sboru velmi významné. Chtějí, aby se dotýkaly jejich životní reality, a také skrze ně chtějí vstupovat do rozhovoru s Bohem a mluvit s ním o tom, co jimi hýbe. Jak tomu lze dostát? Zde je několik myšlenek, které se zaměřují na úvodní (vstupní) modlitbu. V dalším čísle budou následovat 2. část - přímlyvy.

Vstupní modlitba

Úvodní modlitba se obrací k Bohu tak, jak se dal poznat. Namísto neustálého používání stejných frází, jako je *milosrdný Bůh* nebo *dobrý Bůh*, je vhodné připomenout rozmanitost a mnohostrannost živého Boha, včetně jeho ženství. Dejte si však pozor na klišé. Nejen matky jsou starostlivé, něžné a utěšující!

Po oslovení Boha následuje popsání lidských zkušeností, které mají být předneseny Bohu. A zde vzniká dilema: v liturgii unionovaných a reformovaných církví má úvodní modlitba charakter veřejného vyznání hříchů a snaží se především poukázat na to, co stojí mezi námi a Bohem, abychom se tak od toho osvobodili a stali se otevřenými pro Boží slovo. Zároveň slouží jako naladění se na bohoslužbu a je v ní případně i to, s čím vším přicházíme. A zde návštěvníci bohoslužeb, zvláště pokud nejsou znalí teologického pozadí liturgie, reagují velmi rychle a až alergicky, jsou-li hned na začátku utlučeni a povaleni jen svými deficity. Chtěli by, aby do modlitby byly zahrnuty také úspěšné a šťastné věci, které si „přinesli“ z uplynulého týdne. Obojí, viny i vděčnost, lze v týdenním ohlédnutím přece spojit.

Pokud se však tato forma kodifikuje jako pravidlo, stane se, myslím, záhy nudnou. Tam, kde úvodní modlitbě předchází žalm, je užitečné použít jej jako vodítko. A ti, kteří se více drží rámce vyznání hříchů, by neměli pouze pojmenovávat viny a selhání. Na bohoslužbách se zpravidla schází mnoho vysoce angažovaných lidí. Nelze tedy učinit paušální přiznání: Nevšímáme si svých bližních. Myslíme především na sebe. Nebo: Považujeme tvory za mrtvou hmotu a jen sobecky ničíme naše životní prostředí. Kromě toho, že zobecnění jsou v naprosté většině případů stejně chybná, je pro věřící společenství pravděpodobně větším problémem, že přes veškerou snahu může s utrpením udělat tak málo nebo že vzhledem k množství problémů světa už někdy ani neví, kde a s čím začít. Hřích, který sbor ohrožuje, není ani tak nezřízený egoismus a bezohlednost vůči druhým, ale spíše to, co Karl Barth nazývá hřichem rezignace. Vzhledem k devastujícím podmínkám našeho světa už nedůvěřujeme Bohu, že splní svá zaslíbení, a jsme tak ochromeni, že nedokážeme lépe využívat svých možností.

Další formu hříchu, kterou mnozí věřící u sebe rozpoznávají, popisuje apoštol Pavel, když naříká: *Chtít dobro, to dokážu, ale vykonat už ne. Vždyť*

nečiním dobro, které chci, ale nýbrž zlo, které nechci (Ř 7,18n). Každý má bolestnou zkušenost, že mezi vhladem a činem je často velká propast a že někdy při nejlepší vůli člověk nedokáže překročit svůj stín, i když ví, jak potřebné by bylo jiné chování. Často nejsme tím, kým chceme být.

Ve vztahu s Bohem však lidem brání nejen vědomá provinění, ale také zkušenost s utrpením tohoto porušeného světa, s vlastním zapletením do vykořisťovatelských a destruktivních ekonomických struktur, s omezeností vlastních sil. To vše může být obsaženo v úvodní modlitbě. Své místo v ní má i stížnost, ba dokonce obvinění Boha (Kde jsi byl? Proč nezasáhneš?).

Je však třeba, aby nad různými překážkami ve vztahu s Bohem, které jsou zmíněny v úvodní modlitbě, zaznělo: *Bůh nás musí vysvobodit z našeho zapletení do hříchu* (Ř 7,24). Nářek potřebuje útěchu a povzbuzení a omezenost lidských sil potřebuje Boží podporu či pomoc. A ta nesmí načichnout hříchem nebo vinou!

V této souvislosti bych ráda zmínila zhusta používanou formulaci ve vyznáních hříchů (vin). Často se v nich říká: Málo jsme na tebe mysleli, málo jsme se ptali na tvou vůli, nebyli jsme ti dost vděční apod. Toto „málo“ je velmi vágní – co by vlastně bylo dostatečné? Zmíněná formulace jen posiluje typické protestantské špatné svědomí: Nikdy jsem neudělal dost. (Ještě jsem měl...)

Ještě horší je, že tato formulace napomáhá k fatálnímu obrazu Boha, který nikdy nemá dost, pro kterého jsme nedostateční, který nám nedopřeje šalom ve smyslu spokojenosti. (Ten obraz nemilosrdného Boha se – doufejme – v kázáních už neobjevuje.) Také v modlitbě je však třeba věnovat pozornost obrazům Boha, které – možná nevědomě – vytváříme.

Zřejmé by mělo být: modlitba je určena milosrdnému Bohu, který dává život v hojnosti celému svému stvoření (J 10,10). Před ním vděčně pojmenováváme štěstí, kterého se nám dostalo, ale také vyznáváme svou potřebnost, svou závislost na jeho odpuštění, útěše a pomoci, kterou v každodenním životě často ukrýváme před druhými i sami před sebou. Na konec modlitby patří prosba, aby Bůh překonal vše, co nás rozděluje, aby konal proti naší slabosti svým milosrdenstvím a svou pozorností.

Sylvia Bukowski, Wuppertal, přeložil Ondřej Macek.

Ladislav Hájek (1932 – 2022)

Bratr Hájek se narodil 11. června 1932 v Brně do evangelického rodu Hájkových. Byl prostředním ze tří bratrů, jeho bratři, Miloslav a Blahoslav, se v dospělosti stali faráři.

Se svými rodiči se v útlém věku nastěhoval do nového domu na Berkově ulici, v tomto domě pak prožil bezmála celý život. Změny provázely naopak jeho vzdělávání: během 13 let školní docházky měnil třídu a spolužáky celkem pětkrát. Vystudoval gymnázium, a pak také obor stavebnictví na VUT v Brně. Po studiu nastoupil do zaměstnání do podniku INGSTAV, zde pak působil

až do svého odchodu do důchodu. První roky pracoval jako stavbyvedoucí na některých větších stavbách (Třešť, Rohozná, přehrady Koryčany, Dalešice), později dostal kancelářskou práci v technické skupině podniku v Brně. I po odchodu do důchodu pracoval ale ještě řadu let ve svém oboru. Také díky tomu ovládl i ve vyšším věku práci na počítači.

V mladém věku formoval bratra Hájka skauting, a také pobyty evangelické mládeže na Sázavě. Zde se také seznámil se slečnou Sylvou Brázdovou, svou budoucí manželkou. Po sedmileté známosti vstoupili do manželství, svatební obřad se konal v Blahoslavově domě přesně před šedesáti pěti lety, na Zelený čtvrtek 18. dubna 1957. Společně pak vychovali své tři dcery: Janu, Dagmar a Ivu. S manželkou dělali mnoho věcí společně, navzájem se doplňovali. Stále se měli rádi. Hezky o sobě mluvili. Tak jsme znali Hájkovy v evangelickém sboru: přicházeli sem na bohoslužby zcela pravidelně, vždy spolu. V manželství jim bylo dáno prožít dalších šedesát tři let. Pro bratra Hájka bylo těžkou ranou, když před dvěma lety ovdověl.

Bylo to při jednom ze sázavských pobytů, když bratr Ladislav Hájek poprvé doprovázel zpěv při bohoslužbách. Ve svém sboru pak jako varhaník působil mnoho desítek let. Začínal nejdříve s výpomocným doprovázením v Červeném kostele, a poté, co varhanickou službu ukončil jeho otec, stal se spolu s bratrem Lubomírem Ryšavým jeho nástupcem.

Rád fotografoval. Zamlada fotografoval krajinu nebo také sám pro sebe dokumentoval některé velké stavby. Fotil svou rodinu, děti, přibývajících vnoučata, v pozdějším věku ho pak těšilo věnovat se třídění, popisování a archivování rodinných snímků.

Mnoho let se účastnil práce v redakci časopisu Setkávání, kam obvykle přispíval články z historie církve v našich zemích.

Rád cestoval. I v pozdějším věku stále plánoval dovolené s manželkou. Přiměřeně se věnoval turistice.

V posledních dvou měsících bratru Hájkovi už síly odcházely, přibývalo zdravotních komplikací. Bylo mu ale dáno, že díky veliké péči svých nejbližších mohl i tento čas prožít doma, mezi svými. Pak nás předešel na cestě do Božího království.

Bratr Ladislav Hájek zemřel na Květnou neděli, tedy 10. dubna. Dožil se požehnaného věku téměř devadesáti let. Rozloučili jsme se s ním na Velikonoční pondělí 18. dubna v Blahoslavově domě.

Martin Horák

BUDE

Kavárnička v Brně I

- 4. 5. Hudební vystoupení studentů konzervatoře
- 11.5. Pele-mele
- 18.5. bratr Jan Franců - fotografie z cest
- 25.5. sestra Helena Pacasová - fotografie z cest

Hudební nešpory v Červeném kostele

V neděli 1. května v 19 hodin vystoupí smíšený komorní sbor Musica da camera, který uvede skladby Dady Klementové pro smíšený sbor a klavír na texty Jana Skácela. Dále uslyšíme cyklus Martina Jakubíčka pro smíšený sbor a klavír na texty ze sbírky Jakuba Demla Moji přátelé. Slovem provází farář Štěpán Hájek.

V neděli 5. června v 19 hodin vás zveme na písně Jiřího Bulise – Pojd' se mnou do světa.

Husovické dvorky

Sborový dům - Netušilova 26

Neděle 15. 5.

9:00 bohoslužby, vernisáž a divadelní představení
Divadlo Drak 'n' Roses dr. Faust
Obrazy Martiny Trchové

Neděle 22.5.

9:00 bohoslužby, vernisáž a divadelní představení
Divadlo DNO: O lišce Bystroušce
Obrazy a sochy ateliéru Dukelská a Zetor

Čtvrtek 2.6.

koncert Jakub Cermaque

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)

Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453

email: sbor@cervenykostel.cz, <http://www.cervenykostel.cz>

kazatelé: Ondřej Macek, Iva Květonová, Jiří Gruber, faráři

kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Matoulková

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

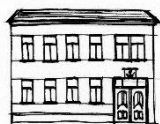
Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469

email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>

kazatelé: Martin Horák, Jarmila Řezníčková, faráři

kurátorka: Eva Kazdová

pastorační pracovnice: Marta Marková

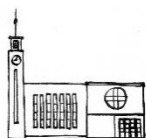
Farní sbor ČCE v Brně-Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420

email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>

kazatel: Štěpán Hájek, farář

kurátor: Jaromír Klimek

Farní sbor ČCE v Brně-Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 6, tel: 732 819 626

email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>

kazatelka: Radmila Včelná, farářka

kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401

email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>

ředitel: Lenka Svobodová

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Renata Michálková

kaplanka: Marta Židková

Filipka: Škola příběhem - církevní základní škola

Filipinského 1, 615 00 Brno-Židenice, tel: 724 955 544

email: skolafilipka@gmail.com

<https://skolafilipka.cz>

ředitelka: Ruth Konvalinková

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Verze pro elektronickou distribuci. Ročník 2022 (XXIV). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 20 Kč. Roční předplatné 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.